

Н.Б. Кащена, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.О. Горошанська, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ДОМІНАНТИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Домінантою розвитку економіки знань в Україні й запорукою якісної економічної освіти, яка здатна забезпечити підготовку конкурентоспроможних і мобільних кадрів нової формації, є реформування національної системи освіти та науки шляхом імплементації європейських норм і стандартів. Необхідність їх виконання актуалізує питання організації навчального процесу на компетентнісних засадах і створення умов для самовизначення напрямів професійного розвитку здобувачів вищої освіти.

Ключовим методологічним інструментом реалізації принципів європейського освітньо-наукового простору є студентоцентризований підхід до навчання, викладання та оцінювання знань. Його філософським підґрунтям виступає компетентісна парадигма освітньої діяльності з орієнтацією на особистісні уподобання і отримання знань, умінь, навичок та здібностей розв'язувати складні завдання фінансово-економічного та управлінського характеру. Суттєвими перевагами студентоцентризованого підходу до навчання в процесі здобуття вищої освіти на кожному її рівні є не лише гнучкі навчальні траєкторії, спрямовані на успішне виконання освітньо-кваліфікаційних програм і здобуття загальних та професійних компетентностей, що є основою присудження відповідного ступеня вищої освіти, але й ефективні засоби формування всебічно розвиненої особистості, здатної не лише використовувати здобуті знання у професійній діяльності, а й постійно їх поповнювати.

Провідну роль у формуванні високого рівня освіченості та належних компетенцій майбутніх фахівців з обліку і фінансів, розвитку їх творчих здібностей і прагнень до самостійного вирішення серйозних наукових і професійних завдань, відіграє активізація навчально-пізнавальної діяльності та широке застосування новітніх інформаційних технологій. Залучення інформаційно-комунікаційних технологій до навчальної та науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти забезпечує: спрощення та збільшення швидкості доступу до навчальної та наукової інформації через мережу Інтернет; опанування сучасними методами наукового пізнання; збільшення

арсеналу засобів пізнавальної діяльності; надання переваги активним методам навчання; підвищення наочності навчання; розширення кола завдань, проведення практичних занять у процесі навчання дисциплінам професійного спрямування; посилення інтересу до навчання та способів одержання знань; розвиток мислення, інтелектуальних здібностей студентів; індивідуалізацію та диференціацію навчання; розвиток самостійності та формування компетентностей нового рівня.

Нові інформаційні технології в навчальному процесі – це не тільки використання мультимедійних засобів та інтернет-технологій на лекціях, семінарах, практичних заняттях, комп'ютеризація бібліотек, а й створення такого інформаційно-освітнього середовища, яке, поперше, забезпечує задоволення різноманітних інформаційних потреб тих, хто навчає, і тих, хто навчається, по-друге, надає можливість планувати самостійну пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти.

З огляду на це вважаємо, що найбільш ефективною для організації самостійної пізнавальної діяльності у навчально-виховному процесі закладів вищої освіти як у локальній, так і в глобальній мережі, є: 1) використання системи Moodle, яка дозволяє формувати календар подій навчального процесу, створювати формалізовані алгоритми діяльності викладача, досягти високого ступеня інтерактивності та необхідного рівня якості знань та вмій здобувачів вищої освіти; 2) системи освітніх порталів і серверів навчального, навчально-методичного та довідникового призначення, зокрема: e-Learning World (<http://www.elw.ua>), «Дистанційне навчання» (<http://db.informika.ua/do/>), «Информационно-коммуникационные технологии в образовании» (<http://ict.edu.ua>) тощо. Їх інтеграція дозволяє задовольнити інформаційні потреби викладачів і здобувачів вищої освіти, сформувати в них необхідний рівень інформаційної культури, досягти необхідного рівня академічної мобільності, забезпечити сучасний рівень якості освітніх послуг та гармонійне поєднання наукової й навчальної діяльності.

Активне залучення новітніх інформаційних технологій в навчальний процес ХДУХТ забезпечує високу якість підготовки бакалаврів та магістрів з обліку і фінансів та формування нової генерації професіоналів-дослідників, які здатні комплексно аналізувати фінансово-економічну ситуацію та розв'язувати складні професійні завдання із застосуванням сучасного математичного інструментарію та інформаційних технологій, природно вмонтовані у світовий інформаційний та дослідницький простір.